

Stropnického dlouhá a klikatá cesta

Nakladatelství Paseka vydalo rozhovor Lucie Němečkové se současným ministrem obrany Martinem Stropnickým, nazvaný *Nahoru, dolů*.

Pracovní posezení autorky se zpovídaným hercem a diplomatem se konala ještě před tímto jeho posledním angažmá. Přesné datace jednotlivých nahrávání (od září do prosince 2012) vtahují čtenáře do prostředí pražských kaváren a jednou i umělcova bytu. Snad už cesta vlakem transsibiřskou magistrálou, kterou absolvoval Stropnický v prenatalním stadiu do Čech z Číny, kde otec působil pracovně, předurčila hektické životní tempo budoucího herce, ředitele divadla, režiséra, písničkáře, velvyslance, poslance a ministra.

Poutavé vyprávění zahrnuje zahraniční zkušenosti včetně těch dětských (dojmy z misí v Itálii a Portugalsku fungují v dobrém slova smyslu jako turistické pobídky), líčení poměrů v uměleckém i diplomatickém prostředí je zhusta velmi napínavé. Čtenáře, kterého zajímají obě tyto exkluzivní oblasti, má šanci knížka zaujmout a obohatit ne úplně banálními poznatky.

Martin Stropnický se netají svými názory, vypovídá nepochybně upřímně, na místech, která nabízejí reflexi problému už z určitého odstupu, i docela chytře. „Režisér, má, nebo by měl mít, představu celku. To je jeho základní povinnost. Herec velmi často, aniž si to uvědomuje, má přirozenou, ale zavádějící tendenci měřit inscenaci jen svou rolí.“ (str. 72)

Podrobné líčení zvrátů v herecké kariéře uspokojí zvědavost recipientů „z oboru“, jak budou reagovat čtenáři pohybuji se v diplomatických kruzích, nedokážu odhadnout. K atraktivním pasážím inteligentně vedeného rozhovoru patří nepochybně momenty mapující zlomové body novodobých českých dějin. Jde o otcův pevný postoj a rychlé stěhování celé rodiny z Turecka po prověrkách diplomatických pracovníků v souvislosti se sovětskou okupací v srpnu 68, také o nálady, napětí i aktivity v souboru vinohradského divadla při listopadovém zvratu v roce 1989. Martin Stropnický taktně nejmenuje kolegy, kteří se podle jeho názoru v té době nevyznačovali vysokou morální integritou, v jiných pasážích knihy však dovede do některých veřejně známých osob řádně rýpnout (kupříkladu do dam Marty Hrachovinové či Jany Machalické). Sdělovanou hořkostí pak nešetří ve finálové části interview, kde vypráví o posledních letech na postu uměleckého ředitele vinohradského divadla a konkurzu na nového šéfa, z něhož vyšel vítězný nikoliv on, ale Tomáš Töpfer. Za méně šťastnou položku této kapitoly pokládám obhajobu vlastních režijních opusů.

Publikace je nepochybně čtivá, vyhýbá se bulvárním tématům (jen výčet úspěchů vlastních dětí mi připadl trochu problematický), škoda že fotografická příloha životaběh Martina Stropnického kvůli nekvalitnímu papíru značně rozmlžuje. Autorka v poslední větě knížky přeje čerstvému ministrovi, aby nová kapitola života skončila happy endem. Obávám se, že toto přání je nejenom díky momentálně neklidné mapě světa, ale samo ze své podstaty nesplnitelné.

O autorovi | JAN KERBR, Autor je divadelní publicista